

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 6P/30/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5821201512
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Vanda Mikulášová
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2021:5821201512.2

Uznesenie

Okresný súd Námestovo vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: V. A., nar. XX.X.XXXX, dieťa rodičov: matky - V. B., nar. XX.X.XXXX, bytom K., H. XXX, a otca - Q. A., nar. XX.X.XXXX, bytom X. K. XX, v konaní o návrhu F. O., nar. XX.X.XXXX, a P. O., nar. X.X.XX.XXXX, obidvaja bytom H. X. XXX, mal. dieťa v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, IČO: 30794536, na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd n a r i a ě u j e neodkladné opatrenie v nasledujúcom rozsahu:

Mal. V., nar. XX.X.XXXX d o ě a s n e z v e r u j e do osobnej starostlivosti manželov F. a P. O..

II. Neodkladné opatrenie b u d e t r v a ť do právoplatného skončenia konania vo veci úpravy práv a povinnosti k mal. V., nar. XX.X.XXXX.

III. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ō v o d n e n i e :

1. Navrhovatelia žiadali, aby súd zveril maloletú do dočasnej náhradnej osobnej starostlivosti. Svoju žiadosť odôvodnili tým, že dňa 8.7.2021 si navrhovateľka spoločne s pracovníčkami ÚPSVaR Tvrdošín z odboru sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately prevzala na Detskom oddelení nemocnice K. maloletú V. A., ktorá bola na tomto oddelení umiestnená, pretože jej matka V. B. bola náhle hospitalizovaná na psychiatrickom oddelení nemocnice K., s predpokladom liečby viac ako 1 mesiac. V. je dieťa, ktoré od jej narodenia navrhovatelia poznajú, majú v pestúnskej starostlivosti od r. 2013 rozhodnutím OS Námestovo 3P/103/2012-53 zverenú Z. B., ktorá je sesternica V.. Rodina B. z K. od r. 2013 každé 2 mesiace kontaktuje navrhovateľov ohľadom stretnutí s Z.. Týchto stretnutí sa zúčastňovala niekedy aj matka maloletej s maloletou. Počas týchto letných prázdnin - júl, august je V. u navrhovateľov na prázdninách. Za necelé 2 mesiace sa vytvorilo pekné prepojenie členov domácnosti navrhovateľov s maloletou, ktorá je „úplne udomácnená“, istá si je v orientovaní sa v priestore, okolí, pozná susedov, chodí na prechádzky, na pieskovisko, má tam svoje malé kamarátky, na ktoré sa zakaždým teší. Nezabúda pri tom všetkom na mamu, stále sa na ňu pýta, kedy môže ísť k nej ... či pôjdu spolu na zmrzlinu. Počas liečby matky maloletej ju navrhovatelia navštívili spolu s maloletou v parku nemocnice, krásne si dieťa aj mama tento čas užili pre seba, maloletá mamu často objala a túlila sa k nej, s matkou maloletej sa takisto stretli po jej prepustení. Maloleté dieťa je veľmi citovo naviazané na rodinu B.. Pri nich vyrastala 4 roky, je bystrá, vnímavá, pamätá si veľa o tom, ako bola pri mame, aké mala hračky, že sa s mamou parádila a lakovali si nechty, ... dokáže vydržať pri čítaní knižky, počúva dej, dáva k nemu otázky, rada si spieva, hrá divadielko, ukloní sa, tleska rukami...je bezprostredná a spokojná. Po čiastočnom preliečení matky dieťaťa je v lekárskej správe uvedené, že nie je spôsobilá t.č. sa starať o maloleté dieťa.

2. Okresný súd Námestovo je miestne príslušným súdom podľa § 112 ods. 1 CMP zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“).

3. Uznesením Okresného súdu Námestovo č. k. 6P/30/2021-4 zo dňa 25.08.2021 bolo Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo ustanovené za kolízneho opatrovníka pre maloleté dieťa. Kolízny opatrovník vypracoval a predložil súdu správu zo zisťovania rodinných, bytových a sociálnych pomerov u rodiny maloletej. V správe uvádza, že maloleté dieťa bolo na základe rozsudku Okresného súdu Námestovo sp. zn. 3P/17/2019 zverené matke V. B., s tým že obaja rodičia budú maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok. Otec maloletej je povinný prispievať na výživu maloletej sumou 80 eur mesačne. Styk otca s maloletou súd neupravoval. Súd schválil rodičovskú dohodu, ktorú uzavreli rodičia na pojednávaní dňa 18.07.2019. Dňa 01.07.2021 oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately pracovisko Tvrdošín telefonicky kontaktovala pracovníčka Mestského úradu v K., ktorá oznámila, že ich navštívila klientka pani V. B. aj s dieťaťom. Matka maloletej žiadala o sociálny byt pre seba a dieťa. Pracovníčka MÚ si všimla, že matka maloletej je zmätená, preto kontaktovala oddelenie SPODSK pracovisko Tvrdošín. Sociálnoprávna ochrana detí a sociálna kuratela Tvrdošín odviezla matku aj s maloletou do nemocnice v K., kde matku maloletej ihneď hospitalizovali na psychiatrickom oddelení. Najbližšia rodina maloletej v K. neprejavila o dieťa záujem a preto kolízny opatrovník požiadala detské oddelenie nemocnice v K. o prijatie dieťaťa na oddelenie. Navrhovateľku z H. X. nám odporučil starý otec maloletého dieťaťa. Navrhovateľka má v náhradnej starostlivosti maloletú sesternicu maloletej a tak sa maloletá ocitla u navrhovateľky. Kolízny opatrovník informoval o novej situácii otca maloletého dieťaťa, ktorý prejavil ihneď o dieťa záujem. Dieťa však nebolo na otca zvyknuté, preto navrhli postupné zblížovanie sa otca s dieťaťom. Podľa vyjadrenia otca matka mu neumožňovala stretávanie sa s dieťaťom. Otec sa stretáva s dieťaťom v H. X., aby si dieťa zvyklo na otca. Podľa vyjadrenia MUDr. Vajduliakovej, ktorá prepúšťala matku pani V. B. z nemocnice, matka nie je schopná sa starať o maloleté dieťa. Otec maloletej si podáva neodkladné opatrenie na súd o zverenie dieťaťa do svojej starostlivosti. Bytové, rodinné a sociálne pomery u otca prešetril ÚPSVaR Liptovský Mikuláš - oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorý zistil, že otec má záujem zabezpečiť starostlivosť o maloletú, nezistil žiadne nevyhovujúce skutočnosti, prečo by dieťa nemohlo byť zverené otcovi. Kolízny opatrovník má potvrdené Materskou školou v X. K., že maloletú príjmu od septembra 2021. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, pracovisko Tvrdošín odporúčame návrh na nariadenie neodkladného opatrenia pani F. O. zamietnuť. Správu doplnili, že otca mal. poučili a opakovane upozornili, aby si podal návrh na neodkladné opatrenie o zverenie dieťaťa do svojej starostlivosti, čo doposiaľ neurobil, vyjadril sa, že návrh podá 02.09.2021, neskôr povedal, že návrh bude podávať 06.09.2021. Otec nekoná dostatočne pružne a preto je namieste návrhu na dočasné zverenie mal. V. do starostlivosti F. O., ktorá má v náhradnej osobnej starostlivosti mal. Z. B., o ktorú sa príkladne stará vyhovieť. Výchovné prostredie u pani F. O. je podnetné a určite vhodné pre mal. dieťa, čo je vidieť aj na mal. Z.. Mal. V. pekne napreduje, je šikovná, rýchlo sa učí nové veci a na prostredie rodiny a širšieho okolia si zvykla. V. svoju sesternicu Z. pozná, lebo rodiny sa navštevovali už predtým. Matka V. B. navštevovala mal. Z. a mal. V. tak nešla do neznámeho prostredia, medzi mal. a navrhovateľmi vznikli prirodzené citové väzby.

4. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konanie podľa tohto zákona (CMP) sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ak tento zákon neustanovuje inak.

5. Podľa § 112 ods. 1 CMP na konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých je miestne príslušný súd, v ktorého obvode má maloletý v čase začatia konania bydlisko určené dohodou rodičov alebo iným zákonným spôsobom.

6. Inštitút neodkladných opatrení vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je upravený v ustanoveniach § 360 až 369 CMP, ktoré predstavujú výnimky zo všeobecnej právnej úpravy podľa CSP.

7. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Podľa § 329 ods.1 veta prvá CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

9. Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

10. Podľa § 330 ods. 1 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

11. Podľa čl. 4 CMP, ak je účastníkom konania maloleté dieťa, koná súd v jeho najlepšom záujme.

12. Podľa § 365 ods. 1 CMP Ak sa ocitne maloletý bez akejkoľvek starostlivosti alebo ak je jeho život, zdravie a priaznivý vývoj vážne ohrozený alebo narušený, súd neodkladným opatrením nariadi, aby bol maloletý dočasne zverený do starostlivosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktorú v uznesení určí.

13. Podľa § 365 ods. 3 CMP Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

14. Podľa čl. 5 základných zásad Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len Zákona o rodine) záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú.

15. Podľa § 36 ods.1 Zákona o rodine sa rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti.

16. Podľa čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

17. Podľa čl. 8 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, maloleté deti majú právo na zachovanie svojej totožnosti, mena a rodinných vzťahov v súlade so zákonom a s vylúčením nezákonných zásahov.

18. Podľa čl. 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie je zakotvené, že pri všetkých opatreniach prijatými orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa.

19. Z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že ide o procesný inštitút, ktorého účelom je bezodkladne upraviť pomery účastníkov konania, ak je to potrebné, pričom nevyhnutným predpokladom tiež je, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov. Pre rozhodnutie súdu je rozhodujúci stav v čase vydania rozhodnutia, ktorým je skutkový a právny stav veci, o ktorej sa má rozhodovať v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Pokiaľ ide o preukázanie naliehavosti potreby dočasnej úpravy pomerov účastníkov, musí ísť o stav, ktorý neznesie odklad.

20. Neodkladné opatrenie je vo svojej podstate prostriedkom naliehavej procesnej ochrany a je určené na riešenie takých situácií, kde je potrebný rýchly zásah súdu, rýchla úprava pomerov účastníkov konania. Neodkladné opatrenie je mimoriadnym inštitútom a môže byť nariadené iba vtedy, ak sú splnené zákonné predpoklady. Predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je, aby sa aspoň osvedčila potreba neodkladnej úpravy, o ktorej nemôžu byť vážne pochybnosti, pričom táto úprava sa musí javiť ako naliehavá. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníka nariadením neodkladného opatrenia. Vo všetkých konaniach starostlivosti súdu o maloleté deti je prioritný záujem dieťaťa.

21. Nariadením neodkladného opatrenia účastník nenadobúda práva, o ktorých bude rozhodnuté až rozhodnutím vo veci samej. Z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením súd nemusí a zvyčajne pre krátkosť času ani nemôže zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí vždy byť dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Je však nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ako i osvedčenie, že je nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy. Nariadenie neodkladného opatrenia v každom prípade

podľa cit. § 325 ods. 1 CSP vyžaduje splnenie podmienky, že je daná potreba bezodkladne upraviť pomery (alebo danosť obavy, že exekúcia bude ohrozená). Takáto potreba je daná naliehavosťou situácie, v ktorej vyčkávanie až na prípadne konečné rozhodnutie (vydané po riadnom dokazovaní) nemusí byť únosným, pretože by zdržanie spôsobené potrebou zachovania všetkých procesných postupov v konaní o veci samej mohlo viesť k ujme, ktorú by neskôr šlo len ťažko (ak vôbec) odvrátiť. Vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je potom z uvedeného pohľadu prioritným záujmom vytvorenie, resp. za určitých okolností i obnovenie podmienok pre riadny a bezproblémový vývin dieťaťa. Tomuto cieľu je na jednej strane podriadená len obmedzená viazanosť súdu v konaniach návrhmi ich účastníkov (čo sa prejavuje v tom, že súd nemusí a ani nemôže akceptovať práve riešenie problému predostretého účastníkom konania, ale je povinný sa v tomto smere riadiť výlučne záujmom maloletého dieťaťa), na druhej strane i postup pri dokazovaní v takýchto konaniach. Tu totiž na rozdiel od sporového konania je povinný i bez návrhu vykonávať všetky dôkazy potrebné na riadne objasnenie skutkového stavu bez ohľadu na to, či ich účastníci navrhli alebo či ostali nečinnými.

22. Súd si pripojil k rozhodnutiu spisový materiál Okresného súdu Námestovo sp. zn. 3P/17/2019, z pripojeného spisu zistil, že rozsudkom zo dňa 18. 7. 2019 súd schválil rodičovskú dohodu, mal. V. bola zverená do osobnej starostlivosti matky s tým, že obaja rodičia budú maloletú zastupovať a spravovať jej majetok. Otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletej sumou 80 € mesačne a zároveň sa zaviazal splácať zameškané výživné, styk otca s maloletou upravený nebol. Z rozhodnutia Okresného súdu Námestovo sp. zn. 3P/103/2012 zo dňa 18. 1. 2013, právoplatného dňa 13. 2. 2013 mal súd zistené, že uznesením súd uložil Detskému domovu D., aby mal. Z. B. odovzdali do starostlivosti manželov P. a F. O. (navrhovateľov). Z pripojeného spisu sp. zn. sp. zn. 6Pu/8/2021 a uznesenia Okresného súdu Námestovo z 2.7.2021 sp. zn. 6Pu/8/2021 vyplynulo, že bol súdom vyslovený súhlas, že prevzatie umiestnenej V. B., nar. XX.XX.XXXX (matky mal. dieťaťa), do zdravotníckeho zariadenia O. nemocnice s poliklinikou K., bolo prípustné. Lustráciou vo vnútro rezortných registroch bolo zistené, že otec mal. V. si doposiaľ návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci osobnej starostlivosti o maloletú dcéru nepodal.

23. S poukazom na vyššie citované zákonné ustanovenia, obsah podaného návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a vyššie uvedené dôkazy, dospel súd k záveru, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodný, avšak podľa jeho obsahu návrh nariadenie neodkladného opatrenia súd posúdil ako návrh na nariadenie neodkladného opatrenia na dočasné zverenie mal. dieťaťa do osobnej starostlivosti navrhovateľov, keďže matka mal. dieťaťa, ktorej je súdnym rozhodnutím maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, bola hospitalizovaná na psychiatrickom oddelení, kde bola prijatá k akútnej hospitalizácii pre susp. psychotickú poruchu a z vyjadrenia ošetrojúcej lekárky vyplynulo, že matka nie je ani po prepustení z hospitalizácie (dňa 17. 8. 2021) spôsobilá sa o maloletú dcéru starať a mal. dieťa sa tak síce momentálne nachádza v starostlivosti navrhovateľov od 8. 7. 2021, ale len s vedomím kolízneho opatrovníka a konkludentným súhlasom otca, pričom absentuje právny dôvod, na základe ktorého sa mal. V. aktuálne nachádza v ich osobnej starostlivosti. Súd tak dospel k záveru, že je v záujme mal. V., aby bolo rozhodnuté o jej dočasnom zverení do osobnej starostlivosti navrhovateľov, keďže jej matka, ktorej bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti súdnym rozhodnutím, po zdravotnej stránke, z dôvodu psychických problémov sa nedokáže o maloleté dieťaťo postarať, v jej starostlivosti by mohlo byť mal. dieťa ohrozené. Maloletá sa tak ocitla v situácii, kedy je potrebné neodkladne upraviť súdnym rozhodnutím, komu bude maloletá dočasne zverená do osobnej starostlivosti. Mal. V. sa od 8. 7. 2021 nachádza v starostlivosti navrhovateľov, s navrhovateľmi je v kontakte od svojho narodenia, keďže navrhovateľom bola súdnym rozhodnutím zverená do pestúnskej starostlivosti mal. Z. B., ktorá je sesternicou mal. V. a navrhovateľa v záujme udržiavania príbuzenských vzťahov, ktoré existujú medzi mal. Z. a mal. V. a medzi mal. Z. a matkou mal. V., sa vzájomne stretávali a udržiavali kontakty. Navrhovateľa a mal. V. sú na seba zvyknutí, mal. V. ich pozná, majú vybudované vzájomné citové väzby. Navrhovateľa majú záujem podieľať sa na osobnej starostlivosti o maloletú V., obaja majú predpoklady vykonávať osobnú starostlivosť nad mal. V., na základe súdneho rozhodnutia majú v pestúnskej starostlivosti mal. Z. B.. Mal. V. pozná výchovné prostredie navrhovateľov, v tomto výchovnom prostredí mal. V. navštevuje aj jej otec, ktorý sa aktuálne snaží vybudovať si s mal. dcérou citovú väzbu, keďže matka maloletej, podľa jeho vyjadrenia, mu bránila v styku s dcérou. Dočasné zverenie maloletej do osobnej starostlivosti navrhovateľom sa tak javí ako najvhodnejšie opatrenie, ktoré je v záujme maloletého dieťa, a to vzhľadom na situáciu v ktorej sa maloleté dieťa tak pred hospitalizáciou ako aj po hospitalizácii matky na psychiatrickom oddelení ocitlo.

24. Uvedené rozhodnutie súdu nie je konečným rozhodnutím, ale je to len dočasné rozhodnutie, nakoľko jeho trvanie je podmienené právoplatným rozhodnutím súdu v konaní vo veci úpravy práv a povinností k mal. V..

25. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

26. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 CMP a žiadnemu z účastníkov nárok na ich náhradu.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresný súd Námestovo (§ 357 písm. d) CSP).

V odvolaní sa musí okrem všeobecných náležitostí podania stanovených v § 127 ods. 1 písm. a) - e) a ods. 2 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpisu a ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, aj uvedenie spisovej značky tohto konania) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) - § 363 ods. 1 CSP.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 364 CSP).